

užití jen předpisů nového směnečného zákona. To z ustanovení § 107 směn. zák. nelze vyčísti, naopak vyplývá z ustanovení odstavce 3. a 4. tohoto § zásada, že ustanovení směn. ř. jest i na dále používati na směnečně právní poměry vzniklé za jeho platnosti, pokud právě zmíněnými předpisy nejsou ustanoveny odchylky. Podle čtvrtého odstavce § 107 směn. zák. vztahují se ustanovení tohoto zákona o právu směnečném, o jeho zachování a o ztrátě také na směnky, které po účinnosti tohoto zákona dospěly, třebaš před tím byly vystaveny. Z toho nutno dovozovati, že se ona ustanovení nevztahují na směnky, které dospěly před účinností zákona. Poněvadž zažalovaná směnka dospěla před účinností nového směnečného zákona, jest posuzovati i otázku přetržení promlčení, otázku zachování směnečného práva, podle předpisu čl. 80 směn. ř., podle něhož se promlčení přetrhuje doručením, nikoliv podáním žaloby. Poněvadž žaloba byla doručena, jak nesporno, teprve 10. ledna 1929, tudíž po uplynutí promlčecí lhůty, nenastalo přerušení promlčení a proto jest přisvědčiti právnímu názoru soudu první stolice, že zažalovaná směnka pozbyla platnosti promlčením.

Čís. 9009.

Pro nárok učitele židovského náboženství proti židovské náboženské obci na služné jest směrodatným jediné služební poměr upravený služební pragmatikou a regulativem. Ministerského výnosu ze dne 19. června 1856, čís. 10.509, čís. 146 ř. zák. nelze tu použiti.

(Rozh. ze dne 1. června 1929, Rv II 403/28.)

Žaloba učitele židovského náboženství proti israelitské náboženské obci v M. na Moravě o placení zvýšeného služného, byla o b ě m a n i ž š í m i s o u d y zamítnuta, o d v o l a c í m s o u d e m z těchto důvodů: Pro rozřešení otázky, jaké služné žalobci přísluší, jest směrodatnou jeho služební smlouva se žalovanou z roku 1902, která doznala změny jednak usnesením žalované ze dne 15. dubna 1920, jednak usnesením ze dne 5. února 1925. Podle usnesení ze dne 15. dubna 1920 byl žalobci jako učiteli náboženství vyhotoven a doručen dekret ze dne 20. června 1920, kterým byl upraven jeho služební poměr k žalované tak, že pobíral služné podle svého času platných ustanovení pro státní zaměstnance, byla mu vyměřena doba služební, byl zařaděn požitkově do skupiny C státních zaměstnanců VIII. služební třídy 2. stupnice a byly mu sděleny další podmínky služební a i doba dalšího postupu. Žalobce byl s touto změnou a s úpravou služného srozuměn a proti tomuto dekretu upravujícímu jeho služební poměr vůbec a jeho služné zvláště si nestěžoval. Podle usnesení ze dne 5. února 1925 byla zavedena pro zaměstnance žalované náboženské obce nová služební pragmatika a jako její součást ustanovovací regulativ. Žalobci byl vyhotoven a doručen dekret ze dne 19. února 1925, kterým byl ustanoven od 1. ledna 1924 bez započtení ztrávených dosavadních služebních let jako úředník skupiny B

stát. zaměstnanců a byly mu upraveny požitky od 1. března 1924. Také s touto změnou a s novou úpravou služného byl žalobce srozuměn. Dne 8. dubna 1925 potvrdil žalobce, že bere na vědomí novou služební pragmatiku ze dne 5. února 1925 a že se jí výslovně podrobuje. Poněvadž součástí této služební pragmatiky tvoří »Anstellungsregulativ«, jak zřejmo z ustanovení čl. I. § 6 a čl. II. § 27, nemůže žalobce s úspěchem poukazovati k tomu, že se ustanovení regulativu na něho nevztahuje, že mu nebylo vůbec známo, že regulativ existuje a že o něm nebyl uvědoměn. Bylo jeho věcí, by se s ustanoveními regulativu jako součástí služební pragmatiky seznámil dříve, než se služební pragmatice podrobil. Tato netečnost jde na jeho vrub. Ostatně žalobce byl s úpravou svého služebního poměru podle této pragmatiky a tohoto regulativu, jak mu byla dekretem ze dne 19. února 1925 sdělena, srozuměn a si nestěžoval. Podle ustanovení čl. I § 6 a čl. II § 27 služ. pragm. zařadí se každý zaměstnanec náboženské obce při svém ustanovení podle regulativu do skupiny, hodnostní třídy a platové stupnice podle ustanovení platných pro státní zaměstnance neb osoby učitelské na veřejných ústavech a pro služné a postup jsou směrodatnými t. č. platné předpisy pro státní zaměstnance nebo učitelské osoby téže skupiny, služební třídy a platové stupnice, pokud v služebním řádě není něco jiného stanoveno. V regulativu (§ 8 písm. c) zařazuje se učitel náboženství na střední škole podle předběžného vzdělání do skupiny B neb C a stanoví se předběžné vzdělání nejméně jako pro skupinu C státních úředníků a autorisace k vyučování náboženství. Bylo zjištěno, že žalovaná obec autorisovala žalobce v roce 1908 k vyučování náboženství na středních školách na základě jeho maturitního vysvědčení ze dne 30. ledna 1908 a vysvědčení zemského rabinátu schváleného okresním hejtmanstvím v M. a že ho pověřila od 2. září 1923 vyučováním židovského náboženství na středních školách v M. a že ho pak zemská školní rada ustanovila jako výpomocného remunерованého učitele židovského náboženství na těchto školách. Žalobce není tedy profesorem, není skutečným učitelem, který složil zkoušku způsobilosti před zkušební komisí pro státní učitele na středních školách (výnos min. kultu a vyučování ze dne 19. června 1911, čís. 24113), je jen výpomocným učitelem náboženství židovského na středních školách v M. (výnos zem. školní rady ze dne 24. září 1923, čís. 45721) a může podle ustanovení § 13 cit. služ. řádu a podle ustanovení čl. II § 10 nové služ. pragm. býti kdykoliv jinak zaměstnán. Odvolává-li se tedy žalobce na zákon ze dne 9. dubna 1870, čís. 46 ř. zák. a na min. nař. ze dne 19. července 1856, čís. 10.509 a min. výnos ze dne 11. února 1852, podle kterých měl prý býti zařazen jako profesor na střední škole a měly mu podle toho býti jeho požitky vyměřeny, přehlíží, že pro řešení otázky, o kterou tu jde, jest směrodatným jedině jeho služební poměr k žalované obci upravený služební pragmatikou a regulativem. Žalovaná obec byla oprávněna zařaditi ho do skupiny B neb C státních zaměstnanců a podle toho mu služné vyměřiti a uchýliti se tak od norem platných pro státní učitelské osoby na středních školách, poněvadž podle normativního výnosu min. školství ze dne 1. září 1870, čís.

8626 věst. čís. 128 jest pro učitele židovského náboženství na středních školách předepsána jen středoškolská maturitní zkouška a žalobce zkoušku pro dosažení hodnosti profesora neb učitele středoškolského nesložil. Zařadila-li tedy žalovaná obec žalobce do skupiny B státních zaměstnanců a podle této skupiny mu služné vyměřila, s čímž žalobce ostatně byl spokojen a proti výměře služného nic nenamítal, není žalobou uplatňovaný nárok na vyměření služného podle skupiny A státních zaměstnanců po případě podle zákona čís. 103/26 opodstatněn a byl právem prvním soudem zamítnut.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Pro žalobcův nárok na zvýšené služné jest — jak shodně uznaly oba nižší soudy — jediné rozhodnou služební smlouva mezi žalobcem a žalovanou náboženskou obcí. Tomu ostatně dovolatel ani neodporuje, nýbrž omezuje se po právní stránce na námitky, že mu přísluší služební plat jako středoškolskému profesoru a že se naň nevztahují předpisy ustanovovacího regulativu žalované náboženské obce. Pokud se týče první námitky bylo nižšími soudy zjištěno, že žalobce byl žalovanou v roce 1908 autorisován k vyučování židovského náboženství na střední škole na základě svého maturitního vysvědčení a vysvědčení zemského rabinátu, schváleného okresním hejtmanstvím v M., a že byl od 2. září 1923 žalovanou pověřen vyučováním židovskému náboženství na německých středních školách v M., načež ho ustanovila zemská školní rada jako výpomocného učitele židovského náboženství na těchto školách s určitou roční remunerací. Na tom se ani později nic nezměnilo. Z těchto zjištění plyne, že žalobce nebyl ustanoven a jmenován středoškolským profesorem, nýbrž že jest jen výpomocným učitelem židovského náboženství na středních školách. Odvolává-li se na to, že prý mu přísluší podle § 6 odstavec sedmý zákona ze dne 19. září 1898, čís. 173 ř. zák. titul »profesor«, jest to pro tento spor bezvýznamné, protože pouhý titul by mu ještě neposkytl proti žalované náboženské obci nárok na požitky středoškolského profesora, an takový nárok nemá opory ve služební smlouvě. Ani ministerského výnosu ze dne 19. června 1856, čís. 10.509, ř. zák. čís. 146, nemůže se žalobce ve svůj prospěch dovolávat, již proto ne, že se tento výnos týkal jediné katolických učitelů náboženství na středních školách (katechetů), kdežto žalobce jest výpomocným učitelem náboženství židovského. Vzhledem k tomu, co bylo právě uvedeno, bylo by zbytečné uvažovati o další otázce, zda předpisy ministerského nařízení ze dne 15. června 1911, čís. 24.113 o zkoušce způsobilosti platí i pro učitele židovského náboženství na střední škole, neboť to nemá významu pro rozhodnutí o tom, na jaký služební plat měl žalobce nárok podle služební smlouvy, a dotýčnými vývody dovolání není třeba se zabývat. S názorem nižších soudů, že pro žalobce platí též předpisy ustanovovacího regulativu jakožto součást služební pragmatiky, tudíž slu-

žební smlouvy, souhlasí i nejvyšší soud a připojuje se k výstižným důvodům napadeného rozsudku, jež dovolání nijak nevyvrátilo. Výklad dovolatelův, že ustanovovací regulativ má platiti jen pro budoucnost, pro zaměstnance, kteří budou teprve nově ustanoveni, jest libovolný a všeobecné znění regulativu v souvislosti se služební pragmatikou, které se žalobce — jak bylo zjištěno — výslovně podrobil, svědčí naopak o tom, že se regulativ vztahuje také na zařazení žalobcovo, které bylo ostatně provedeno dekretem ze dne 19. února 1925, žalobci doručeným.

Čís. 9010.

K vlastnoručnímu podpisu posledního pořízení ve smyslu § 579 obč. zák. stačí podpis příjmením. I podpis pouhým křestním jménem může dostačiti, je-li vyloučena pochybnost o totožnosti pořizujícího a zůstavitele.

Stačí, že se zůstavitel podepsal křestním jménem a první písmenou svého příjmení, nejso pro chorobu a tělesnou slabost s to, by se podepsal celým svým příjmením, ačkoliv tak učiniti chtěl.

(Rozh. ze dne 1. června 1929, Rv II 572/28.)

K pozůstalosti po Anně H-ové přihlásili se žalobci ze zákona, žalovaná ze závěti. Byvše poukázáni na pořad práva domáhali se žalobci proti žalované zjištění, že závěť ze dne 13. února 1927 jest neplatnou. Žaloba byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Ve sporu jde nyní již jen o otázku, zda lze považovati neúplný podpis zůstavitelky na poslední vůli za její vlastnoruční podpis, jakž se požaduje podle § 579 obč. zák. k platnosti poslední vůle. Podle § 579 obč. zák. musí zůstavitel poslední vůli, kterou dal napsati osobou jinou, vlastnoručně podepsati. Tomu jest rozuměti tak, že musí zůstavitel podepsati poslední vůli vlastnoručně svým jménem tak, jak požaduje i § 578 obč. zák. Jménem rozumí občanský zákon (§§ 92 a 146 obč. zák.) zpravidla jméno rodové. Vzhledem k tomu stačí již podpis příjmením, by bylo učiněno zadost požadavku § 579 obč. zák. Avšak i podpis pouhým křestním jménem může dostačiti, je-li vyloučena pochybnost o totožnosti pořizujícího a zůstavitele (Krasnopolski, Erbrecht str. 57). Je zjištěno, že se zůstavitelka podepsala vlastnoručně na poslední vůli, kterou dala napsati jinou osobou tak, že se podepsala svým křestním jménem »Anna« a prvním písmenem »H« svého příjmení a že nebyla pro chorobu a tělesnou slabost s to, by se podepsala celým svým příjmením, ačkoliv tak učiniti chtěla. Je-li takto zjištěno, že se zůstavitelka chtěla podepsati na